

# Motion till riksdagen

1988/89:K706

av Karl-Göran Björsmark och Bengt Harding Olson  
(båda fp)

Utjämningsmandat m.m. vid kommunfullmäktigeval

---

Enligt 2 kap. 9 § vallagen skall kommun indelas i valkretsar om det i kommunen finns fler än 24 000 röstberättigade invånare eller om det för kommunen skall utses minst 51 fullmäktige. Om antalet röstberättigade invånare överstiger 6 000 får kommun indelas i valkretsar. Även mindre kommun kan få valkretsindelning om synnerliga skäl föreligger. Det är kommunfullmäktige som beslutar om valkretsindelning och det fastställs av länsstyrelsen.

Vid val till kommunfullmäktige, i kommuner indelade i valkretsar, finns inget mandatutjämningsystem motsvarande det som finns vid val till riksdag och landsting. För att erhålla större samstämmighet mellan antalet lagda röster och tilldelade mandat vid val till riksdag fördelas 39 mandat med hela Sverige som en enda valkrets. Vid landstingsval finns motsvarande system som bygger på att 1/10 av landstingets mandat utgör utjämningsmandat.

## Utjämningsmandat

Enligt vårt förmenande finns det inga skäl att förfara annorlunda vid val till kommunfullmäktige, avseende utjämningsmandat, än vid val till riksdag och landsting. De överskottsroster, som uppkommer efter mandatfördelningen till de olika valkretsarna, bör även vad gäller kommunfullmäktigevalen tas tillvara för att fördela mandat proportionellt mellan partierna i akt och mening att uppnå bättre proportionalitet mellan antalet avlagda röster och tilldelade mandat.

## Spärr

I dag har vi 4 % spärr vid val till riksdag och 3 % spärr vid val till landsting. Detta har införts för att motverka orimligt stort inflytande från småpartier, med risk för politisk handlingsförlamning. Motsvarande resonemang har sin giltighet även vid införandet av fasta mandat vid val till kommunfullmäktige. Därför bör en 2 % spärr samtidigt införas vid genomförandet av kommunala utjämningsmandat.

## Hemställen

Mot bakgrund av det ovan anförda hemställs

1. att riksdagen hos regeringen begär förslag till ändring i vallagen som leder till att fasta mandat införs vid val till kommunfullmäktige,

2. att riksdagen hos regeringen begär förslag till ändring i vallagen som leder till att en 2 % spärr införs vid val till kommunfullmäktige.

Mot. 1988/89  
K706

Stockholm den 23 januari 1989

*Karl-Göran Biörsmark (fp)*

*Bengt Harding Olson (fp)*